

Leflunomid

Användningsområde

Vid långtidsbehandling av ledgångsreumatism och psoriasisartrit. Leflunomid kan ibland också användas vid systemiska bindvävssjukdomar. Erfarenheterna från behandling av barn är få.

Preparat och verkningsätt

Tabletter (20 mg) som innehåller leflunomid (**Arava®**, **Leflunomide®**) dämpar ledinflammationen och bromsar sjukdomsförloppet. Leflunomid har ingen omedelbar smärtstillande verkan. Effekten ses 1–2 månader efter påbörjad behandling. Leflunomid hör till läkemedelsgruppen cytostatika. Leflunomid används ofta i kombination med andra standardläkemedel som används vid behandling av ledgångsreuma.

Leflunomid berättigar till specialersättning (65 %).

Dosering

En vanlig behandlingsdos av leflunomid är en 20 mg tablett om dagen, ibland endast varannan dag. Behandlingen inleds ibland med en större dos, som ges under några dagar i början av behandlingen. Behandlingen kan fortgå under flera år. De optimala doserna för barn är inte fastslagna.

Administreringsätt

Leflunomid tas med vatten helst i samband med måltid vid samma tidpunkt varje dag. Om man glömmer sin dagsdos, rekommenderas det inte att man tar dubbel dos nästa dag.

Biverkningar

De vanligaste biverkningarna är diarré, illamående och magbesvär. Dessa minskar ofta om behandlingen fortgår. Andra möjliga biverkningar är munsår, eksem och blodtryckshöjning. Sällsynta biverkningar som kan uppkomma i ett senare skede är lindrigt hårfall, viktninskning och biverkningar på lever eller blodkroppar. Vissa allvarliga leverskador har konstaterats i samband med leflunomidbehandling. I fråga om alkoholanvändning rekommenderas avhållsamhet.

Vid svåra infektionssjukdomar, men inte till exempel vid vanlig influensa, bör man göra ett uppehåll i leflunomidbehandlingen. Vid operationer är uppehåll i allmänhet inte nödvändiga. Även om det är frågan om cytostatika är det inte sannolikt att leflunomid skulle förorsaka infertilitet eller medföra risk att insjukna i cancersjukdomar.

Vaccinationer bör ges enligt allmänna rekommendationer, och i vanlig ordning.

Man kan påskynda utsöndringen av leflunomid från kroppen genom att ta kolestyramin (Questran®) eller medicinskt kol. Dosen är 8 g kolestyramin tre gånger per dygn eller 50 g medicinskt kol i pulverform fyra gånger per dygn. Det tar i allmänhet elva dagar innan läkemedlet utsöndrats ur kroppen helt.

Graviditet och amning

Under graviditet och amning får leflunomid inte användas. Användning under graviditet kan förorsaka fosterskador, även om tillförlitliga observationer inte finns att tillgå. Preventiva åtgärder bör vidtas. Man rekommenderas att sluta med leflunomid två år före planerad graviditet. Denna rekommendation gäller även män även om problem till följd av användning är osannolika. Ovannämnda utsöndringsmetod bör användas om det är nödvändigt att förkorta väntetiden på två år eller om kvinnan blivit gravid under pågående leflunomidbehandling.

Behandlingskontroll

Under de två första månaderna kontrolleras blodbild (B-Hb, -Leuk, -Trom) och levervärden (S-ALAT) med två veckors mellanrum. Man rekommenderar också att sänka och CRP följs upp månatligen. Efter två månader tas dessa laboratorieprov med tre månaders intervall. Under pågående behandling kan man tillåta smärre avvikelser i leverenzymvärden (ASAT, ALAT). Blodtrycket bör mätas åtminstone några gånger under de första behandlingsmånaderna.

Uppföljningstabell

Läkemedel

Leflunomid

Arava®

Leflunomide®

Före användningen

- La, CRP
- B-Hb
 - Leuk
 - Diffi
 - Trom
- ALAT
- S-Krea

- 2 mån. varannan vecka

- B-Hb
 - Leuk
 - Trom
- ALAT

Var 4:e vecka:

- La, CRP

efter 2 mån. var 3:e mån

- La, CRP
- B-Hb
 - Leuk
 - Trom
- ALAT

Annat anmärkningsvärt

- Blodtryck
- Förhindrande av graviditet.

Uppdaterad 17.11.2015